

Az apák BŰNEI

1. A Vörös Brigádok kellene ide

Ez a történet ökölcsapással kezdődik és pisztolylövéssel végződik, vagy fordítva, ezt mi döntjük el, mert a sorrend csak megállapodás kérdése, és az idő, ami látszólag megváltoztathatatlan sorrendben alakítja az eseményeket, olykor mint egy szőlőkacs, magába fordul vissza. Mindenesetre van egy jól irányzott ökölcsapás, de a célszemély nem az igazi. És van egy pisztolylövés, ami a megfelelő személyre irányul, feltéve, hogy érdemelhet-e egyáltalán valaki golyót a szívébe.

Egy kávézóban ülünk, Franco és én. Divatos kávézó, az a fajta, amit nem annyira szeretünk, de egyszerűbb itt, a Vittorio téren találkozni, valamelyik menő kávéházban. Szerencsére nem az aperitifek és a ficsúrok ideje van most: kevés a vendég. Egy rejtőzködő szerelmespár mintha burookban ülne a terem végében, a pultnál pedig egy férfi, akinek csak a hátát látom. Valahányszor kinyújtja a poharát, fehér bort kér bele.

Francóval azt mondogatjuk egymásnak, hogy meg kellene néznünk, létezik-e még az öreg „Csatorna”, de aztán nem keressük meg, lustaságból, vagy mert nem gondoljuk, hogy még megvan. A „Csatorna” az a lebuja, ahová fiatalunkban jártunk szombat esténként: hosszú, keskeny hely, ahol a pult túloldalán volt még három kerek reklámasztal *Café Paulista* felirattal. Csapolt sört akkoriban ott nem mértek, csak nagy Peronis üvegekben lehetett kapni. Az egyik kerek asztal a miénk volt, enyém, Francóé és Robertóé. A másik a calábriaiaknak volt fenntartva, három negyvenöt körüli öreg számára, a pultnál pedig folyamatos volt a kiszolgálás: kártya, cigaretta és *Azistenfáját*-ok sorozata, azon káromkodásé, ami akkorra már a déli bevándorlók szavajárása volt, így bizonyították beilleszkedési szándékukat a torinóiak felé. Ezzel fejezték ki keserűségüket. Üzemi káromkodás, ami az esztergapadról leeső alkatrészt kíséri, vagy a stopperórával közlekedő „munkaidő és működésmód”-ellenőr érkezését jelzi. Az öntők káromkodása, ami a vakító, folyékony fém kiloccsanásakor hangzik el, munkakáromkodás, ami nem illett oda, a sörözőbe, de pótolta az elmaradt ultit vagy egy meg nem ítélt büntetőt a Juventusnak, amit úgy mondtak: *Dzsuventus*.

A harmadik asztalnál soha nem ült senki.

Mindig elmondjuk, hogy visszatérünk kedvenc kocsmánkba, ahol serdülőkori utópiáink szépen, lassan foszlottak széjjel a calábriaiak szeme láttára. De aztán mindannyiszor a Vittorio teret és a Drogheria' pimaszul nosztalgikus berendezését részesítjük előnyben.

Nem több ez, mint évente egy alkalom, ennyiszor találkoztunk Francóval. Este pedig, amikor hazamegyünk, azt mondjuk a feleségünknek, hogy a találkozás nagyszerű volt, hogy ott folytattuk a beszélgetést, ahol előző évben abbahagytuk, mintha a két dátum közötti háromszázhatvanöt napot egy rövid zárójelbe tették volna; de ez nem igaz, csak szeretjük ezt hinni. Roberto viszont felszívódott: az utolsó ismert tartózkodási helye Bonn volt. Még a Facebookon sem bukkantunk a nyomára. Nem nagyon foglalkozunk vele.

Szóval ott ülünk a kávéházban Francóval. Beszélgetünk, valóban, mintha az idő nem múlna, és még hinnénk a világot megváltoztató szó erejében.

– Az emberek el vannak keseredve: előbb-utóbb valaki lövöldözni fog.

– Nem hiszem – mondom –, megtanultuk a hetvenes évek leckéjét.

Ő nem tágít.

– Mindenhonnan azt hallom: a Vörös Brigádok kellene ide.

A pultos úgy néz ránk, mint akinek nem tetszik ez a fajta beszéd. A pultnál álló férfi ezt kihasználva saját maga tölt a fehérboros üvegből.

– Semmi nosztalgiát nem érzek az iránt az időszak iránt.

– Nem örülnél neki, ha valaki egy golyót repítene valamelyik miniszter szeme közé? Vagy legalább valamelyik újságíróba, valamelyik arcátlanba a legsikeresebbek közül, akiknek van képük azt mondani, hogy a baloldal ellenőrzi az információs csatornákat?

Mielőtt válaszolnék, egy pillanatra eszembe jutnak azok a jelenetek, amikor a televízió előtt hányingerem támadt. Az a pillanat, amikor arra a valódi szenvedésre gondolok, amit mindannyian érzünk, mi, akik inkább rabszolgák vagyunk, mint szolgák. És abban a pillanatban tudatára ébrednek: én is éreztem már, hogy megölném őket, őket és a hatalmasokat, akiknek a kezét csókolgatják. De nem tudom kimondani. Nincs bátorságom ahhoz, hogy beismerjem, a politikai gyilkosságokra úgy gondoltam, mint országunk higiéniás szükségletére. Így hát a totális banalitáshoz folyamodom: – Az erőszak sohasem lehet megoldás.

Franco tudja, hogy mellébeszélék, és csak folytatja: – Emlékszel a Dozier-esetre, ugye? Ne mondd, hogy nem a Vörös Brigádok mellett álltál, mert nem hiszem el.

Igaza van. Ha az életedben legalább egyszer részt vettél egy tüntetésen Chile felszabadításáért, vagy az új NATO-bázisok felállítása ellen, akkor ebben az ügyben nem állhatnál máshol, mint a Vörös Brigádok mellett. Nem, nem mondtad ki nyíltan, de az iskolában, a szünetekben, vagy a gyárban, munka közben, ahol a társakkal való beszéd a túlélés egyetlen módja volt, Dozier elrablása epikus kontúrokat öltött. Mint Robin Hood Nottingham seriffje elleni, vagy Dávid Góliát elleni küzdelmének története. Egy amerikai tábornok! Az áldozat kiválasztása miatt szeretted meg az elkövetőt.

– Igen, egy NATO-parancsnok a brigadisták kezében nagy elégtétel volt.

– Mint amikor a Torino legyőzte a Real Madridot '92-ben.

Rámosolygok, tetszik a hasonlat. Ő visszatér a témához: – Akkor szurkolunk egy kicsit a P38-asnak?

És felmutatja a mi generációnk által jól ismert jelet, ahogy a hüvelyk-, a mutató- és a középső ujjunkkal egy pisztolyt formázunk.

Ez az a pont, amikor a pultnál a férfi feláll a székéről, egy kicsivel lehet idősebb nálunk. Nézem méltóságteljes, kissé imbolygó lépteit és azt gondolom, talán ki kell mennie. Ám két lépés után homályos szemekkel megáll az asztalunknál. Lassú, fáradt elefántmozgása egyszer csak felélénkül. A baljával húz be egyet Francónak, a mellkasára. Nem tudom, hogy alattomos volt-e, de az ütés bágyadt, erőtlen, Francónak nem okozna nehézséget egy jóval nagyobb visszaadnia, de csak ül és bután bámul a másik heves vádaskodására: – Ne fenyegetőzz! – kiabálja merőn a szeme közé nézve. – A P38-assal a Vörös Brigádok megölték az egyik iskolatársamat. Meg valakit, aki közel lakott hozzánk a Falcherában, apám egyik barátját ...

A rekedtes hang elhallgat, és a férfi kimegy a kávézóból. A pultos megint ránk néz, egyrészt mintha azt mondaná, mi kerestük a bajt, másrészt azért, hogy megállapítsa, a dolognak itt vége, Francónak eszébe se jusson követni a fickót, vagy lekeverni neki egyet: nem szeretne kellemetlenséget a kávézóban.

* Híres torinói kávéház

De Franco inkább megszegyenült, mint dühös. Az ökölcspást alig érezte meg, de a szavak mélyebbre hatoltak és előhozták azokat az emlékeket, amiket mi, ötvenedik évünk-höz közeledők, eltemettünk magunkban 1979-ben, amikor tele voltunk félelemmel ebben a városban, amikor senki nem óvott meg attól, hogy ne te legyél a következő áldozat. Annak a tizennyolc éves fiúnak az emléke, aki véletlenül keveredett egy lövöldözésbe: ledobta magát a földre, egy autó mögé, de ez nem mentette meg az életét. Nem láttuk a jelene-tet, csak mesélték, éppen ezért tűnt még drámaibbnak. Azt mondták, hogy amikor a brigádtag látta a fiút lebukni az autó mögött, lehajolt és még egy sorozatot adott le rá, közvetlenül az autó alatt. Még ma sem tudom, hogy valóban így történt-e, vagy Emanuelét egy eltévedt golyó találta-e el, amikor még állt, de ez most nem érdekes. Azt biztosan tudom, hogy nem brigádtag lőtte le, hanem valaki a Prima Lineából.*

– Szerinted – kérdezi Franco – ez a fickó Emanuele Iurilli barátja volt?

Csendben bólintok, ő lesüti a szemét: szégyelli, hogy a terrorizmust emlegette.

Franco mellett volt 1979. március 9-én a csiszológyműhelyben, mert felmenőink kívánságának megfelelően mindketten ugyanabba a szakközépiskolába jártunk, hogy legyen valaki a családban, aki a Fiatnál dolgozik. Az egyik hasonló szakközépiskolából hazafelé tartó fiú halálának híre elnémított bennünket, és hirtelen abbamaradt a fecsegés, ami a satuba szorított alkatrész reszelésének csikorgását kísérni szokta. A műhelyben megfagyott a levegő.

– És a másik? A falcherai?

– Gondolom, Carmine Civitatéra gondolt. Marco Donta-Cattin lőtte le és egy másik, de tévedés volt: egy bizonyos Villarit akartak megölni, aki szerintük két társuk halálát okozta. De Villari sem számított sokat.

– Honnan tudod mindezeket?

– Guido Marchisio történetéhez kapcsolódik, akivel pár hónapja készítettem interjút. Érdekesnek tűnt az esete, de az újság nem közölte.

– Marchisio, az, aki a Moosbruggernél volt?

– Ismered?

– Igen, mert barátja volt...

Valójában mindannyian ismerjük egymást, mert Torinóban születtünk, és Torinóban az elkülönülésnek mindig kevesebb, mint hat szintje van, mert mindannyian ugyanazon mostoha őrző tekintete előtt nőttünk fel, aki valamikor a munkánk, a pihenésünk ritmusát diktálta, aki meghatározta álmaink határait és aki ma, már megöregedve és erejét veszítve olyan, mint a fiatalon gyönyörű nők, akik valamikori nagyszerű és kegyetlen lényük-ből nem tudtak mást megőrizni, mint a könnyörtelenséget.

2. Ütés a halántékra

Mint mindenkiében, Guido Marchisio életében is van egy dátum, ami végérvényesen tö-rést okozott benne: 2011. október 26-a volt ez a nap.

Gyerekkoromban a következő városi legenda keringett az iskolában: ha kapsz egy ütést a halántékdra, nem veszel észre semmit azonnal, de aztán három múlva meghalsz. Az információ igazságtartalmának igazolására mindig volt egy unokatestvér, vagy egy báty, vagy valaki, akinek volt egy barátja, akivel ez megtörtént. 2011. október 26-a Gui-do Marchisio számára ilyen halántékra mért ütés volt: ott, akkor nem vett észre semmit, de kis idő elteltével összeomlott.

2011. október 26-án, 8.45-kor Guido Marchisio olyan erősen nyomta meg a dudát, hogy amikor visszavette a kezét, az még néhány másodpercig szólt, mielőtt száraz kattanással visszatért volna nyugalmi állapotába. A zöld színű Panda csigalépésben haladt előtte mind-

* Prima Linea: Első Vonal, szélsőbaloldali terrorista mozgalom, 1976–1983.

addig, amíg a jelzőlámpa sárgára, majd pirosra nem váltott: csak abban a pillanatban gyorsított és tudott továbbmenni, amikor a bekötő útról már elindult a kamion. Nem tudta, hogy a Panda idióta vezetője miatt lett-e dühös, vagy azért, mert aznap ő is egy Pandában ült, ráadásul pirosban. Az autó ajtaján fehér felirat: GERMANCAR – AUTÓKÖLCSÖNZÉS. A Mercedesz, amit a cég biztosított számára, éppen szervízben volt, így került ő aznap egy *szardíniásdobozba*.

Talán pont arra gondolt, milyen megalázó, hogy bevásárlóautóval kell közlekednie, a szeme és a lába azonban teljes összhangban működött. Amint meglátta a ködben a zöld jelzést, rátaposott a gázpedálra. Azt viszont nem tudom, hogy mi járhatott a Schell tartályautó sofőrjének a fejében, az biztos, hogy ennél a jelzőlámpánál nem nagyon figyelt. Amikor Guido Marchisio balra fordult, a fékek csikorgásától lemerevedve, a kamion orra már olyan közel volt, hogy el tudta olvasni a krómozott, műanyag feliratot az üveg és a hűtőrács között: IVECO TURBOSTAR.

Soha nem fogom megérteni, hogy a véghez közeli pillanatban, amikor már semmilyen módon nincs menekvés és ott az elkerülhetetlen, az agyunk miért semmitmondó részleteket jegyez meg: a ránk lövő ember ingének színét, a gomba illatát, amiből még hátravan egy falat, mielőtt az ürességbe hullanánk, vagy a bennünket éppen elütő teherautó márkáját.

Húsz évvel korábban, miközben matematikai analízis vizsgára készült, Guidót elbűvölte a „határ”, a „nullához közeli” fogalma, és a műszaki rajz órák alatt két ceruzával a kezében gyakran játszott azzal, hogy egyre közelebb vitte azokat egymáshoz, miközben megpróbálta megfigyelni, melyik az a pillanat, amikor a közöttük lévő tér a lehető legkisebb, de még megvan, amikor a távolság végtelenül kicsi, de nagyobb a nullánál. 2011. október 26-án megértette, hogy a „nulla” és a „nullához közeli” közötti különbség az élet és a halál közötti különbség lehet. Abban a pillanatban, amikor a fékcsikorgás megszűnt és a tárcsák ferodolja porként szállt a levegőben, a kamion lökhárítója és a Panda oldala közötti távolság nem volt nagyobb, mint azok között a ceruzák között, amelyekkel a „határt” próbálta meg definiálni.

Valószínű, hogy ha ki tudta volna nyitni az ajtót, nekimegy a kamionosnak, talán meg is üti. Ám a bádogdobozban ülve, a félelemtől elakadt lélegzettel beírta a másik bocsátnakérről felemelt kezével.

Az idő, ami néhány másodpercre eltűnt, újra peregni kezdett, a kővé dermedt világ ismét cseppfolyóssá vált. Guido újraindította a túlhajsolt motort és továbbment, így már el tudta olvasni a nehéz jármű rendszámát: BJ 214 CW. Könnyűszerrel az emlékezetébe véste, hozzá volt szokva. Aztán elindult a hirtelen óvatosabbra, csendesebbre váltott autók menetének élén. Rájött, hogy úgy vezet, mint azok az öregek, akik a volánba kapaszkodnak, az orra egy tenyérnyíre a szélvédőtől, mintha az üveg lenne homályos, nem pedig az ijedelemtől zavaros elméje.

Valami erőre, az ilyen esetekben valami erőre van szükség. Emlékezett a gyerekkori délutánokra, amikor az anyja a „nehézlégzés” és a „szívritmus” szavakat motyogva kockacukrot oldott fel egy kanál Vecchia Romagna brandyben. A mögötte haladó autósor fellélegzett, amikor a piros Panda, ami a be nem következett baleset után nem haladta meg a harminc km/óra sebességet, indexelt és megállt egy egyszintes barakk előtt, ahol egy négy betűből álló világító felirat színezte kékes árnyalatúra a ködöt. Éveken át, szinte minden nap itt haladt el, anélkül, hogy a BÜFÉ felirat egyszer is arra készítette volna, hogy megálljon: kamionosok, turnust váltó munkások és munkanélküliek helye volt ez. Ahogy kinyitotta az ajtót, meg is bizonyosodott erről. A pultos azzal a gyanakvó tekintettel mérte végig, ami a még sosem látott vendégeknek kijárt: a köszönésére udvariatlanul válaszolt, igaz, megkérdezte, hogy mit kér.

– Egy konyakot.

A férfi hátranyúlt egy üveget, majd töltött belőle két ujjnyit egy Cynar feliratú pohárba.

Guido azt gondolta, csak annyi időre áll meg, hogy gyorsan megigyon „valami erőset”, de abban a pillanatban, amikor megfogta a poharat, érezte, a lábái elernyednek, először a pultnak, majd a falnak támaszkodott, aztán odament a raktár felé nyíló helyiség egyik asztalához. A fülében a kamion fékjének csikorgása úgy hangzott, mint egy végtelenítve

felvett hang: hirtelen indult, gyorsan felerősödött, majd abbamaradt, hogy aztán újrakezdődjön. Két korty után azonban a sípolás egybemosódott annak a három férfinak a szitkozódásával, akik a terem végében játszottak a videó pókerrel és vesztek: nem a turnusváltó munkások és a kamionosok tartózkodtak most itt, azok már dolgoztak, csak a munkanélküliek lopták a napot.

Miután a szívverése egy kissé lecsillapodott, Guido Marchisio körülnézett, mint aki ismét birtokba szeretné venni azt a valóságot, amit az utóbbi tizenöt percben a lidércnyomás nyelt el, mintha az IVECO TURBOSTAR felirat helyett más képekkel szeretné megtölteni az agyát. A falakon az 1982-es és a 2006-os Világbajnokság fotói: Guido a többiekétől eltérő színű mezük miatt ismerte fel Zoffot és Buffont, futballra vonatkozó ismeretei idáig terjedtek. A fotók végigpásztázása után tekintete a gépekkel szerencsét keresők hátán állapodott meg. A bal oldalinak szőke, nagyon rövid, a tarkójánál ombre-stílusban festett haja volt, ahol egy sast vagy ahhoz hasonló ragadozó madarat ábrázoló tetoválás látszott. Azt gondolta, valami katonai szimbólum lehet, és elképzelte, ahogy a fickó Srebrenicában gyilkolja a bosnyák muzulmánokat. Mellette kék színű, csillogó kezeslábasban állt a társa, látszott, hogy nem törődik azzal, mi van rajta. A derekán szíj, az övtáskájáé, amelyből mindannyiszor, amikor kikapott a géptől, kivett egy újabb érmét. A harmadik férfi hátán állt egy ódivatú, sötét, nehéz gyapjúzakóban, amely egyáltalán nem illett a világos okker színű, kopott, több helyen foltozott kordbársony nadrágjához. A tarkójából, ami mintha a zakó gallérjából nőtt volna ki, öregemberre lehetett következtetni: őszes, nem fehér, inkább sárgás haját a zselatin, vagy inkább a nem megfelelő tisztálkodás ragasztotta oda a koponyájához. Az öreget minduntalan makacs köhögési roham kapta el, ilyenkor a jobb kezében lévő zsebkendőjébe köpött, míg a baljával folyamatosan nyomogatta a masina gombjait.

Miközben kényszeres mozdulataikat nézte, Guido összehasonlíthatatlanul jobbnak érezte magát ennél a három embernél, így ismét bátorságra kapott: a baleset, ami egyébiránt nem is következett be, múlt idejű, archivált dologgá vált, másnap ismét a Mercédeszével utazhat, amelyben a sok légszák megvédi majd mindentől, főleg az efféle lúzerekkel való találkozástól.

Felhörpintette az utolsó a kortyot állítólagos konyakjából és felállt, ugyanabban a pillanatban, amikor a kezeslábas viselő férfi, miután a sokadik *Azistenfáját* hagyta el a száját, időlegesen véget vetett mindennapi, anyagi romlást okozó játékának.

Guido Marchisio valószínűleg ezerszer látta már a jelenetet, ami lassan filmszerűen is rögzült az agyában: nem érdemes a retorikához, az emlékezethez folyamodni, a fatális pillanatok tekinteteinek játéka mindig a *Délidő* párbajjelenetéhez fog hasonlítani. És ha Guido személyesíti meg Kane-t, a seriffet, akkor a bandita az, aki először lő: – A faszomban, tényleg te vagy az?

– Hogyan, bocsánat?

– Tényleg te vagy az, Ernesto?

– Azt hiszem, összetéveszt valakivel.

– Már hogy téveszteném! Santo vagyok, Nicola testvére. Együtt játszottunk az utcán, az Olajfák utcájában.

Guido ösztönösen keresztbe tette a karját, hogy védje a mobilját és a pénzét, amelyeket zakója belső zsebében hordott. Nagyon is jól ismerte a trükköt, az egyik megállít valami ürüggyel, a másik elveszi a pénztárcádat. Gyerekkorában egy férfi, aki emlékezete szerint már elég idős volt, útbaigazítást kért tőle és miközben ő az útvonalat magyarázta, egyik társa kilopta a farmerja zsebéből azt a húszezer lírát, amit a nagyapja pár házzal arébb, az utcán óvatlanul rábízott.

Guido némaságával szemben az állítólagos Santo nem tágított: – Nézd, biztos, hogy nem tévedek: együtt voltunk gyerekek.

– Ez nem nagyon valószínű.

Egyáltalán, ki hitte volna ezt el? Már csak öltözetük különböző mivolta eleendőnek bizonyulna bárki meggyőzéséhez afelől, hogy az Armani-öltöny és a kezeslábas viselője semmi mást nem osztottak meg egymással életükben, hacsak nem ezt a szurreálisnak tűnő, félreértésekkel teli párbeszédet. Még azt is nehéz feltételezni, hogy egy bizonyos ide-

ig ez a két ember egykorú: ha ez valóban így volt a múltban, ma már biztosan nem az; a kezeslábasos, ha nem is a kék öltönyös apjának, de legalábbis a nagybátyjának látszott.

Santo azonban ugyanolyan csökönyösen, ahogyan az utolsó pénzét tette meg a videó pókeren, újakezdte.

– Mindig fociztunk. Betege voltál a focinak. Amikor nem volt iskola, már reggel nyolckor az utcán voltál, anyám mindig azt mondta, hogy olyan vagy, mint akinek nincsenek szülei.

A legegyszerűbb megoldás az lett volna, ha elmegy, de Guido mintha váratlan örömet érzett volna amiatt, hogy így vagy úgy, de kiábrándítja kérdezőjét. Meghiúsíthatná zsebtolvajlásra irányuló buzgólkodását, vagy csúfot űzhetne abból a rögeszméjéből, hogy a közös múltjukat keresi.

– És hol fociztunk mi együtt, maga és én?

Gúny és megvetés volt a szavaiban, de a másik mintha ezt nem vette volna észre.

– Mondtam már, az Olajfák utcájában, Falcherában.

Az Olajfák, a Fenyőfák, a Tölgyfák utcája. Aki az utcák nevééről dönt egy nagyvárosban, gyakran iróniával, vagy szarkazmussal van megáldva: Torinóban a fák nevének báját éppen a lelepusztultabb negyed, a Falchera utcái számára kölcsönözték, ez az a lakótelep, ahol sem fenyők, sem olajfák, de még tölgyek sem gyökereztek volna meg. Valaki tette tett komolysággal azt hangoztatta, hogy azok a nagy személyiségek, akikről általában elnevezik a városok ütőereit, megfordultak volna a sírjukban, ha a nevüket Falchera utcáin látják kiírva. Falcherát a hatvanas években építették, olyan volt, mint egy külvárosi mezőbe illeszkedő sziget, tele gyámoltalan és haragos déli bevándorlókkal, akiket Torinó és a Nagy Gyár örvénye, a mostohaanya szippantott be: Guido nem csak hogy nem ott nőtt fel, de soha be sem tette oda a lábát.

– Biztos vagyok abban, hogy téved. Mikor látta utoljára ezt az Ernestót?

A másik elgondolkodott egy pillanatra: – Hetvenötben lehetett. Mindketten kilenc évesek voltunk.

Kis szünetet tartott. – Te is hatvanhatos vagy, igaz?

– Igen, az. Azt hiszem öt vagy hat gyerek született abban az évben, nem több, én és maga eme szerencsések közé tartozunk.

Az állítólagos Santo elszomorodva nézte, képtelen volt válaszolni, mire Guido kezdte újra: – Hogyan ismerhet fel bennem egy kilenc éves kisfiút, akit nem látott 1975 óta?

A másik, mivel nem találta a megfelelő szavakat, egyik mutatóujját a jobb, majd a bal szemére helyezte. Guido megértette.

– Heterokrómiának hívják, a lakosság egy százalékát érinti. Ez azt jelenti, hogy Olaszországban nagyjából hatszáz ezren vagyunk olyanok, akiknek a bal és a jobb szeme különböző színű. A leggyakoribb kombináció az enyém: kék és barna. Ha ennek az Ernestónak különböző színű volt a szeme, az azt jelenti, hogy egyike ennek a hatszáz ezernek, és én egy másik valaki vagyok: amikor majd megalakítjuk a heterokrómiások klubját, értesíteni fogom, így elhívhatja Ernestót is. Most azonban üdvözlöm.

A kezeslábasos ember a mutatóujját most a jobb oldali járomcsontjára helyezte, arra a pontra, ahol Guido arcán egy eléggé feltűnő anyajegy látszott.

– Születésem óta ott van, úgy, ahogyan születésem óta Guidónak hívnak, és nem Ernestónak. És a Rosselli körúton nőttem fel, nem az Olajfák utcájában.

Guido Marchisio végérvényesen és határozottan visszanyerte temperamentumát.

– Bocsásson meg – mondta a másik.

– Megbocsátok.

Fizetett és kiment, anélkül, hogy eszébe jutott volna a mondás: ha kapsz egy ütést a halántékodra, három nap múlva meghalsz. ■ ■ ■

Alessandro Perissinotto (1964 Torino) olasz mese- és médiakutató szemiológus, regényíró. Az apák bűnei a tizenegyedik regénye, amellyel 2013-ban a Strega-díj egyik jelöltje volt. Az „ipari irodalom” műfajába is tartozó regény fő témái a személyes történetet és múlt, az elhallgatások kutatása, a céges világ hatalmi arroganciájának, cinizmusának működése, az azzal szembeni tehetetlenség, a torinói iparvilág „óloméveinek” története.

Szokács Kinga (1966) tanár, műfordító, Budapesten él.